

KUTSESTANDARD

Meistergiid, tase 6

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Meistergiid, tase 6	6

Võimalikud spetsialiseerumised ja nimetused kutsetunnistusel	
Spetsialiseerumine	Nimetus kutsetunnistusel
Loodusgiid	Loodusgiid, tase 6
Kultuurigiid	Kultuurigiid, tase 6

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus
<p>Giid juhhib külastajaid valitud keeles, vahendab kultuuri- ja loodusväärtusi oma piirkonnas, omades piirkonnaspetsiifilisi teadmisi. Lisaks sellele on meistergiidi tööks kutseoskuste edasiandmine, kolleegide juhendamine ja teenuste arendamine.</p> <p>Meistergiidilt eeldatakse pidevat enesearengut ja terviklikku (holistlikku) maailmakäsitlust. Meistergiid on spetsialiseerunud loodus- ja/või kultuurigiidiks, ta võib tegeleda koolitamise ja valdkonna arendamisega. Giidi kutsealal on ka Giid, tase 5 kutsestandard.</p>
A.2 Tööosad
<p>A.2.1 Marsruudi koostamine</p> <ol style="list-style-type: none"> Marsruudi loomine. Riskianalüüsi ja -plaani koostamine. Giiditekstide koostamine. <p>A.2.2 Ekskursiooni ettevalmistamine</p> <ol style="list-style-type: none"> Kliendi vajaduste väljaselgitamine. Materjalidega tutvumine ja info kogumine. <p>A.2.3 Reisi juhtimine</p> <ol style="list-style-type: none"> Grupile reisiinfo jagamine. Koostöö partneritega. Grupi haldamine. Grupi turvalisuse tagamine. Probleemide ja ettepanekute käsitlemine. Töö analüüsimine ja parendamine. <p>A.2.4 Ekskursiooni läbiviimine</p> <ol style="list-style-type: none"> Ekskursiooni sissejuhatamine. Info vahendamine (interpreteerimine). Grupi juhtimine. Grupi võimekuse hindamine. <p>A.2.5 Juhendamine</p>

<ol style="list-style-type: none"> 1. Nõustamine ja konsulteerimine. 2. Erialane juhendamine. 3. Turismiteeninduslik ettevalmistamine.
<p>Spetsialiseerumisega seotud tööosad</p>
<p>A.2.6 Ekskursiooni läbiviimine looduskeskkonnas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Loodusekursiooni ettevalmistamine. 2. Loodus- ja pärandkultuurmaastike vahendamine. 3. Grupi juhtimine loodus- ja pärandkultuurmaastike keskkonnas. <p>A.2.7 Ekskursiooni läbiviimine kultuurikeskkonnas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kultuuriekursiooni ettevalmistamine. 2. Kultuurikeskkonna vahendamine.
<p>Valitavad tööosad</p>
<p>A.2.8 Ettevõtlus</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Äriplaani koostamine. 2. Ettevõtlusvormi valimine ja oma tegevuse korraldamine. 3. Hinnakujundus ja eelarvestamine. 4. Turunduse planeerimine ja müügipakkumiste koostamine. 5. Kliendibaasi haldamine. <p>A.2.9 Koolitamine</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Koolituste disainimine ja õppekava koostamine. 2. Koolitusmaterjalide koostamine. 3. Koolituste läbiviimine. 4. Tulemuste hindamine ja tagasiside kogumine. <p>A.2.10 Valdonna arendamine</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kutseala arendamine. 2. Teadus- ja arendustegevus.
<p>A.3 Töö keskkond ja eripära</p>
<p>Giid võib olla ettevõtja või lepinguline töötaja nt muuseumis, reisibüroos või teistes turismivaldkonna ettevõtetes. Giidi tööd iseloomustab ebakorrapärane töörütim ja sageli vahelduvad töösituatsioonid, giid töötab nii sise- kui ka välitingimustes.</p>
<p>A.4 Töövahendid</p>
<p>Näitlikustavad abivahendid (nt fotod, filmid, näidised, kaardid, raamatud), looduses luup ja binokkel, orienteerumisvahendid, audioseadmed, esmaabipakk.</p>
<p>A.5 Tööks vajalikud isikuomadused</p>
<p>Giidi töö eeldab loovust, distsiplineeritust, otsustus- ja vastutusvõimet, empaatiavõimet. Giidi töö on seotud klientide teenindamisega, mille jaoks on vajalik elujaatav hoiak, esinemisoskus, suhtlemis- ja koostööoskus.</p>
<p>A.6 Kutsealane ettevalmistus</p>
<p>Giidiks saab õppida iseseisvalt, meistergiidi juhendamisel, tasemeõppes või koolitustel. Meistergiidilt eeldatakse kõrgharidust.</p>
<p>A.7 Enamlevinud ametinimetused</p>
<p>Giid, reisijuht, loodusgiid, kultuuriigiid, muuseumigiid.</p>

B-osa KOMPETENTUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur
Kutse taotlemisel tuleb tõendada kohustuslikud kompetentsid B.2.1-B.2.5, üks spetsialiseerumisega seotud kompetentsidest B.2.6 või B.2.7 ning läbiv kompetents B.2.11.
Lisaks on võimalik tõendada valitavaid kompetentse B.2.8 - B.2.10.

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.2.1 Marsruudi koostamine	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1. loob uusi marsruute, arvestades kliendi soove, vajadusi, keskkonda ja säästva turismi põhimõtteid ja arengukavasid ning arvestades teenusedisaini põhimõtteid; valmistab ette visuaalsed materjalid, kasutades kaasaegseid IKT- ja muid vahendeid; kogub eri- ja kutsealast kirjandust uue marsruudi loomiseks või vana täiendamiseks; 2. teeb riskianalüüsi ja koostab riskiplaani, arvestades keskkonnatingimusi ja sihtrühma vajadusi ning eripärasid; 3. koostab giiditekste, tõlgendades ajalooallikaid, ilukirjandust, teadusuuringuid jms, lähtudes sihtrühmast ja kasutades erinevaid elamuslikke meetodeid (nt mina-vormi kasutamine, giidietendus).	
B.2.2 Ekskursiooni ettevalmistamine	EKR tase 5
Tegevusnäitajad: 1. selgitab välja kliendi soovid, arvestades sihtrühma ootuste ja vajaduste (sh eritoitumine, tundlikud teemad) ning eripäraga; kohandab tegevusi, lähtudes kliendi vajadustest, huvidest, teadmistest, vanusest, päritolumaast jms; 2. veendub marsruudi läbitavuses, viies ennast kurssi aktuaalsete sündmuste ja liikluskorraldusega ning muude reguleerivate aktide ja piirkondlike kokkulepetega; selgitab välja marsruute puudutava taustainfo, kasutades erinevaid infokanaleid ja tutvudes marsruudiga; hoiab ennast kursis riiklike ja piirkondlike arengukavadega ja arvestab neid ekskursioonide ettevalmistamisel.	
B.2.3 Reisi juhtimine	EKR tase 5
Tegevusnäitajad: 1. tutvustab grupile reisi ajakava ja programmi, ennast ja kolleege ning turvalisusnõudeid; annab üldinfot marsruudile jäävate objektide ning osutatavate (lisa)teenuste kohta vastavalt grupi ootustele ja vajadustele; tõlgib ja tõlgendab vajadusel giiditeksti ja vestlusi ekskursioonil; 2. kooskõlastab bussijuhiga marsruudi, vajalikud peatused ja ajakava ning annab bussijuhile õigeaegseid juhiseid; teeb koostööd partneritega, sh korraldab kokkulepitud teenuste saamist (nt majutuskohas, toidlustuskohas, muuseumides, lennujaamas, sadamas, rongijaamas, bussijaamas, piiril); annab tellijale tagasisidet reisi ja teenuste kvaliteedi kohta; 3. loob grupiga emotsionaalse kontakti, olles kuuldav ja nähtav erinevates keskkondades; loob ja hoiab positiivset meeleolu grupis; tagab terve reisi vältel kogu grupi sujuva liikumise vastavalt ajakavale ja veendub, et kõik grupi liikmed püsivad koos; annab grupi liikmetele võimaluse küsimuste küsimiseks ja tagasiside andmiseks; teeb koos veedetud ajast kokkuvõtte ja lõpetab kontakti grupiga positiivselt; 4. juhib tähelepanu võimalikele ohuallikatele; tegutseb häire- ning eriolukordades operatiivselt vastavalt riskiplaanile, osutab esmaabi oma pädevuse piires ja vajadusel kutsub professionaalse abi; 5. kuulab ära ja võimalusel lahendab reisi ajal tekkinud probleeme ja kaebuseid; edastab ekskursiooni ajal tekkinud ja lahenduseta jäänud kaebused ning ettepanekud tööandjale või partnerile; 6. analüüsib oma tööd ja teeb kvaliteedi tagamiseks muudatusi.	
B.2.4 Ekskursiooni läbiviimine	EKR tase 6
Tegevusnäitajad:	

1. loob geograafilis-ajalise tausta (nt ilmakaared, arhitektuurilised ja maastikulised võõndid, ajaline võrdlustelg), arvestades sihtrühma ja keskkonda, kasutades asjakohaseid vahendeid; informeerib ekskursiooni alguses gruppi ühistest käitumisreeglitest ja juhendab (audio)tehniliste vahendite kasutamisel;
2. mõtestab objekte ja loob seoseid objektide, nähtuste ja sündmuste vahel, kasutades näitlikustamiseks ja kuulajas huvi äratamiseks isiklikku kogemust ning võttes arvesse kliendi tausta ja vastuvõtuvõimet; vahendab tasakaalustatud ja mõtestatud infot, arvestades sihtrühma ja kasutades tutvustatava keskkonna ja info illustreerimiseks innovaatilisi meetodeid (nt giidietendusi) ja vahendeid, nt kuulmis-, nägemis-, kompimismeelt, heli- ja videotehnikat; tutvustab piirkonda ja objekte, kasutades nii ajaloolist kui päevakajalist infot; jälgib klientide reaktsioone ja vajadusel kohandab ekskursiooni sisu vastavalt olukorrale;
3. hoiab kliente oma tööväljas, paigutab ennast ja gruppi objektide suhtes sobivalt, tagades mugavuse ja ohutuse; liigub grupiga (sh kasutades audiotehnilisi vahendeid), lähtudes liikumise heast tavast (sh liikudes jalgsi või liiklusvahendiga) ja austades ümbritsevat keskkonda; viitab objektidele ja tutvustab neid, lähtudes grupi liikmete paiknemisest ja turvalisusest;
4. hindab grupi võimekust, arvestades marsruudi pikkust, raskust ja ilmastikuolusid; teeb vajadusel marsruudis muudatusi.

B.2.5 Juhendamine

EKR tase 6

Tegevusnäitajad:

1. nõustab juhendatavat konkreetse vajaduse või küsimuse tekkimisel oma valdkonnas; korraldab konsultatsioone ja arengut toetavaid vestlusi, suunab juhendatavat eneserefleksioonile ja enesearengule;
2. juhendab giide ja nõustab tellijat ekskursiooni ettevalmistamisel meetoodiliselt sihtgruppide ning objektidest lähtuvalt, juhivad tähelepanu erinevatele võimalustele marsruudi ja objektide tutvustamisel; nõustab giide riskide määramisel ja hindamisel, lähtudes sotsiaalse, turistliku ja ökoloogilise koormustaluvuse põhimõtetest;
3. analüüsib juhendatavaga turistiteeninduses esinevaid praktilisi olukordi ja probleeme, suunates teda positiivsete hoiakute poole; aitab juhendataval selgusele jõuda konfliktsituatsiooni olemuses, kasutades erinevaid kogemuslikke meetodeid.

SPETSIALISEERUMISEGA SEOTUD KOMPETENSIID

Kutse taotlemisel tuleb tõendada üks spetsialiseerumisega seotud kompetentsidest B.2.6 või B.2.7.

Loodusgiid

B.2.6 Ekskursiooni läbiviimine looduskeskkonnas

EKR tase 6

Tegevusnäitajad:

1. tutvub piirkonna koosluste, liikide ja maastikega, ligipääsetavuse, kaitsekorra ja võimalike piirangute, jahikorralduse ja muu asjakohase taustainfoga; koostab sihtrühmast lähtuvad looduse vahendamise materjalid elamuslikuks ekskursiooniks, tuginedes süvateadmistele loodusest; kontrollib vahendite töökorrasolu;
2. viib läbi ekskursiooni säästva turismi põhimõtetest lähtuvalt, andes edasi keskkonnahoidlikku eluvaadet; vahendab loodus- ja pärandkultuurimaastikke, kasutades süvateadmisi loodusest ja valdkondlikku sõnavara, kohalugu, maastikumälu, looduses toimuvaid protsesse ja põhjus-tagajärg seoseid;
3. kasutab orienteerumiseks IKT-vahendeid, topograafilisi kaarte ja kompassi; annab klientidele asjakohaseid selgitusi, lähtudes igaüheõiguse ja looduskaitse printsiipidest.

Kultuuriigiid

B.2.7 Ekskursiooni läbiviimine kultuurikeskkonnas

EKR tase 6

Tegevusnäitajad:

1. tutvub piirkonna kultuuri- ja ajalooväärtustega (sh materiaalne ja vaimne pärand); koostab sihtrühmast lähtuvad kultuuri vahendamise materjalid elamuslikuks ekskursiooniks, tuginedes süvateadmistele kultuurist ja ajaloost;
2. viib läbi ekskursiooni säästva turismi põhimõtetest lähtuvalt; vahendab kultuurikeskkonda, kasutades valdkondlikke süvateadmisi, fakte ja sõnavara, kohalugu ja pärimust.

VALITAVAD KOMPETENSIID

Lisaks on võimalik tõendada valitavaid kompetentse B.2.8 - B.2.10.

B.2.8 Ettevõtlus	EKR tase 5
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. koostab äriplaani vastavalt algkapitali olemasolule ja võimalustele; 2. hindab tegutsemise eesmärgist lähtuvalt ettevõtluse võimalusi; valib talle sobiva ettevõtlusvormi; korraldab oma tegevust, arvestades kutsealast teavet ja õigusakte ning lähtudes väikeettevõtluse põhitõdedest; 3. kujundab hinnad, lähtudes tegevuskuludest ja turusituatsioonist; koostab eelarve, arvestades kulusid ja tulusid; järgib eelarve täitmist; organiseerib vajalike töö- ja kulumaterjalide hankimise; 4. koostab turundussõnumid ja müügipakkumised, arvestades sihtrühma; planeerib ja viib ellu turundustegevused, kasutades erinevaid kanaleid; 5. haldab kliendibaasi, järgides õigusakte. 	
B.2.9 Koolitamine	EKR tase 7
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. analüüsib koolituse sihtrühma õpivajadusi, juhindudes valdkonna arengust ja koolitusvajaduse analüüsimise teoreetilistest alustest; sõnastab koolituse eesmärgid ja õpiväljundid, koostab õppe- ja koolituskavu, juhindudes õpetamise teaduslikest põhimõtetest ja sihtrühma õpivajaduse analüüsist; 2. koostab koolitusmaterjalid, lähtudes valitud metodikast, sihtrühmast ja koolituse eesmärkidest ja tuginedes asjakohastele allikatele; 3. viib läbi kursusi, loenguid, seminare, töötubasid, e-õppekursusi jm koolitusi, lähtudes valdkonna teooriatest ja meetoditest; kujundab õppimist soodustava vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna; juhivad õppeprotsessi, lähtudes õppekavast, sihtrühma vajadustest ja õppija individuaalsetest õppe-eesmärkidest; 4. kogub kohaseid meetodeid kasutades tagasisidet õppeprotsessi kohta, analüüsib õpitulemusi ja planeerib edasisi tegevusi. 	
B.2.10 Valdkonna arendamine	EKR tase 6
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. osaleb võimalusel kutsealaste alusdokumentide (nt arengukavad, õigusaktid) väljatöötamisel; teeb koostööd kutsealaste organisatsioonidega kodu- ja välismaal; populariseerib giidi kutset ja selgitab avalikkusele giidi kutse olemust ning vajalikkust; 2. osaleb giiditööga seotud loome- ja/või teadustegevuses (nt kogudes ja analüüsides vajalikku informatsiooni, osaledes teadus- ja/või erialakonverentsidel ja projektides); arendab ning loob giiditöös kasutatavaid meetodeid ja õppematerjale. 	

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENSIID

B.2.11 Giidi kutset läbiv kompetents	EKR tase 5
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. valdab ekskursiooni läbiviimise keelt tasemel B2 ja eesti keelt tasemel B2 (vt lisa 1); 2. lähtub oma töös giidi kutse-eetikast; 3. säilitab konfliktsituatsioonis rahu, käitub pingelistes situatsioonides ja ohuolukordades adekvaatselt; 4. suhtub lugupidavalt erineva kultuuritausta ja maailmavaatega inimestesse; 5. järgib kutsealaga seotud õigusakte; 6. kasutab oma töös digioskuste osaoskusi Sisuloome ja Probleemilahendus iseseisva kasutaja tasemel ning Infotöötlus, Kommunikatsioon ja Ohutus algtasemel kasutaja tasemel (vt lisa 2 Digipädevuste enesehindamise skaala). 	

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile

1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	04-05062019-05/6k
2. Kutsestandardi koostajad	Marion Bobkov, Accessible Baltics OÜ Reeli Engelbrecht, Tartu Kutsehariduskeskus Helle Gern, EAS Turismiarenduskeskus Kauri Kivipõld, Eesti Loodusgiidide Ühendus Marika Kose, Eesti Maaülikool Liis Läte, Tallinna Ettevõtlusamet Külliki Pikk, Tartu Giidide Ühing Maaja Silm, Eesti Turismifirmade Liit Monika Sooneste, Eesti Giidide Liit Laura Taul, Tallinna Giidide Ühing
3. Kutsestandardi kinnitaja	Teeninduse Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	19
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	05.06.2019
6. Kutsestandard kehtib kuni	08.04.2024
7. Kutsestandardi versiooni number	6
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	5113 Giidid
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	6
C.2 Kutsenimetuse võõrkeeles	
Inglise keeles	Master Tourist Guide, EstQF Level 6
C.3 Lisad	
Lisa 1 Keelte oskustasemete kirjeldused	
Lisa 2 Digipädevuste enesehindamise skaala	